

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 17.12.1964, sp. zn. 6 Tz 53/64, ECLI:CZ:NS:1964:6.TZ.53.1964.1

Číslo: 12/1965

Právní věta: Těžba dřeva z lesa přikázaného do trvalého užívání závodu socialistického sektoru je rozkrádáním majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 1 písm. a) tr. zák. a to i tehdy, provede-li těžbu vlastník lesní půdy. K postupu soudu podle § 186 odst. 1 písm. f) tr. ř.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 17.12.1964

Spisová značka: 6 Tz 53/64

Číslo rozhodnutí: 12

Číslo sešitu: 1-3

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Rozkrádání majetku v socialistickém řízení

Předpisy: 140/1961 Sb. § 132 141/1961 Sb. § 186 odst. 1 písm. f

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 12/1965 sb. rozh.

Těžba dřeva z lesa přikázaného do trvalého užívání závodu socialistického sektoru je rozkrádáním majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 1 písm. a) tr. zák. a to i tehdy, provede-li těžbu vlastník lesní půdy.

K postupu soudu podle § 186 odst. 1 písm. f) tr. ř.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 17. prosince 1964 – [6 Tz 53/64](#).)

Usnesením okresního soudu v Blansku ze dne 12. 6. 1964 zn. sp. 1 T 122/64 byla trestní věc proti obviněnému D. stíhanému obžalobou pro trestný čin rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 1 písm. a) tr. zák. postoupena MNV k projednání pro přestupek podle § 7 zák. č. 61/1960 Sb.

K stížnosti pro porušení zákona zrušil Nejvyšší soud toto usnesení a podle § 270 odst. 1 tr. ř. vrátil věc okresnímu prokurátorovi.

Z odůvodnění:

Obžalobou okresního prokurátora v Blansku byl obviněný D. stíhán pro trestný čin rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 1 písm. a) tr. zák., jehož se podle obžaloby dopustil tak, že v zimních měsících r. 1963 – 1964 v kat. obce Kněževs – Jobova Lhota rozkradl ke škodě lesního závodu v Poličce 13,5 plm užitkového dřeva v hodnotě asi 4100,- Kčs. Předseda senátu okresního soudu v Blansku usnesením ze dne 2. června 1964 obžalobu přijal. Okresní soud v Blansku usnesením ze dne 12. června 1964 sp. zn. 1 T 122/64 postoupil věc MNV v Kněževsi k projednání pro přestupek podle § 7 zák. č. 61/1960 Sb. Svoje rozhodnutí odůvodnil tím, že obviněný D. je dosud vlastníkem lesa, který byl dán do bezplatného trvalého užívání Státním lesům. Podle názoru soudu obviněný D. jako vlastník lesa, nemohl neoprávněnou těžbou dřeva spáchat trestný čin rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 1 písm. a) tr. zák.

Proti tomuto usnesení podal generální prokurátor ve lhůtě uvedené v § 272 tr. ř. v neprospěch obviněného stížnost pro porušení zákona v ustanoveních § 2 odst. 6, § 222 odst. 3 tr. ř. a navrhl nápravu vadného rozhodnutí. Ve stížnosti pro porušení zákona bylo vytýkáno, že obviněnému D. bylo známo, že les byl přikázán do bezplatného trvalého užívání Státním lesům a že v důsledku toho i užitky z něho přísluší uživateli lesa a proto se neoprávněnou těžbou dřeva dopustil trestného činu rozkrádání národního majetku v socialistickém vlastnictví.

Nejvyšší soud přezkoumal na podkladě stížností pro porušení zákona správnost všech výroků napadeného rozhodnutí, jakož i řízení, jež tomuto rozhodnutí předcházelo a zjistil, že byl zákon porušen ve více směrech.

Podle pravomocného rozhodnutí rady MNV v Předměstí ze dne 8. prosince 1959 přikázala rada MNV v Předměstí podle § 10 vl. nař. č. 50/1955 Sb. o některých opatřeních k zabezpečení zemědělské výroby, lesní půdu o výměře 1,825 ha, náležející D., do bezplatného trvalého užívání Státním lesům v Hradci Králové, lesnímu závodu v Poličce. Toto opatření bylo odůvodněno tím, že D. jako vlastník lesa nezajistil v lese pěstební práce, neměl podsazeny řidiny a nevěnoval dostatečnou péči odbornému provedení prořezávek.

Podle § 26 odst. 3 vl. nař. č. 50/1955 Sb. vztahuje se toto vl. nařízení též na lesní půdu a les mohl být přikázán do užívání závodu socialistického sektoru, když vlastník lesa nezabezpečil odbornou správu lesa podle zásad lesního hospodářství. Jest pak přisvědčit stížnosti pro porušení zákona, že přikázání lesní půdy do trvalého užívání obsahuje v sobě též právo na užitky z lesní půdy. Uživatel lesa disponuje lesní půdou, je povinen zajišťovat odbornou správu lesa podle zásad lesního hospodářství s péčí řádného hospodáře, vkládá do lesní půdy nutné investice a v důsledku toho je i oprávněn brát užitky z lesní půdy. Proto neoprávněná těžba dřeva z lesa přikázaného do trvalého užívání závodu socialistického sektoru je rozkrádáním majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 1 písm. a) tr. zák., a to i ze strany vlastníka lesní půdy, jehož dispoziční právo je omezeno dispozičním právem uživatele lesní půdy. Nelze proto přisvědčit okresnímu soudu v Blansku, že obviněný D. se nemohl jako vlastník lesa dopustit neoprávněnou těžbou dřeva rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví.

Pod vlivem svého nesprávného právního názoru neobjasnil však soud všechny skutečnosti významné pro posouzení věci, zejména se nevypořádal důsledně s obhajobou obviněného D.

Obviněný D. vytýkal především, že rada MNV v Předměstí vydala rozhodnutí o přikázání lesní půdy do trvalého užívání Státním lesům v Hradci Králové, lesnímu závodu v Poličce bez předchozího jednání s ním, jako s vlastníkem lesa. Rovněž s ním nebylo jednáno, když podal odvolání proti tomuto rozhodnutí rady MNV v Předměstí, o němž rozhodlo plénum MNV.

Podle § 9 odst. 1 tr. ř. orgány činné v trestním řízení jsou rozhodnutím jiného státního orgánu, vydaného při plnění úkolů tohoto státního orgánu vázány, pokud nejde o posouzení viny obviněného.

Bylo proto povinností orgánů činných v trestním řízení se zřetelem na obhajobu obviněného D. uplatněnou již při výslechu vyšetřovatelem, obstarat si příslušný správní spis o přikázání lesní půdy náležející D. do užívání Státním lesům a zjistit, zejména do jaké míry je oprávněná obhajoba obviněného D., že nebyly dodrženy předpisy o správním řízení a že mu jako účastníku řízení nebyla dána příležitost, aby mohl v rámci správního řízení uplatnit svoje stanovisko a obhájil svoje oprávněné zájmy (§ 7 vl. nař. č. 20/1955 Sb. o řízení ve věcech správních, § 9 vl. nař. č. 91/1960 Sb. o správním řízení účinného od 1. července 1960). Toto zjištění bylo nutné zejména pro posouzení subjektivní stránky trestného činu rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 1 písm. a) tr. zák., totiž zda obviněnému D. bylo jako účastníku správního řízení vysvětleno, v čem spočívá omezení jeho vlastnického práva a že uživatel lesní půdy má právo i na užitky z lesní půdy, s nimiž vlastník lesní půdy nemůže již disponovat.

Ve spise je založen přípis MNV v Kněževsi ze dne 9. března 1963 č. j. 72/1963, podle kterého byla obviněnému D. povolena těžba dřeva na údržbu hospodářské budovy na nelesní půdě. Obviněný D. uvedl na svoji obhajobu, že ve smyslu tohoto povolení vytěžil asi 23 smrků a to jednak na lesní půdě, jednak na půdě, o které je přesvědčen, že je dosud vedena jako půda zemědělská, která však splývá již s lesem. Jedná se o místo zvané „Jezdiny“ v kat. obce Kněževs. Na lesní půdě vytěžil podle své obhajoby smrky vyvrácené větrem a stromy z polomu, které byly poškozeny kůrovcem. Jednalo se částečně o stromy zaschlé. Při hlavním líčení uvedl, že jen některé smrky vytěžil na lesní půdě. Konečně popřel správnost uváděného množství 13,5 plm vytěženého dřeva a uvedl, že se jednalo pouze asi o 7 plm dřeva.

Ze spisu vyplývá, že množství vytěženého dřeva bylo odhadnuto jen podle průměru nářezů. Svědek B., vedoucí polesí, uvedl, že při prohlídce našel pařezy z 23 poražených kusů stromů. Jednalo se o čerstvou těžbu provedenou v měsíci únoru 1964. Šlo o pařezy ve vzrostlém lese a nešlo tedy o nějakou pastvinu zalesněnou náletem. Proto nemohl MNV v Kněževsi, podle vyjádření tohoto svědka, dát obviněnému povolení, aby na nelesní půdě vytěžil dřevo. Podle výsledků tohoto šetření nebylo však blíže zjišťováno, zda parcela, na které mohl obviněný D. ve smyslu povolení MNV v Kněževsi vytěžít dřevo, souvisí s lesem, v němž bylo dřevo vytěženo a nebyla prověřována jeho obhajoba, že množství dřeva, vytěženého na lesní půdě nelze odhadnout jen podle průměru nalezených pařezů, poněvadž šlo o stromy vyvrácené větrem a stromy z polomu. Podle obžaloby měl obviněný D. vytěžít dřevo v zimních měsících v r. 1963 až 1964, kdežto podle tvrzení svědka B. šlo o dřevo vytěžené jen v únoru 1964.

Za účelem prověření obhajoby obviněného D. o tom, že dřevo bylo vytěženo na nelesní půdě a o množství vytěženého dřeva, bylo proto nutno vyslechnout též osoby, které pomáhaly D. podle jeho obhajoby vytěžít dřevo, a které jsou uvedeny v zápise o výslechu obviněného vyšetřovatelem ze dne 9. dubna 1964. Dále bylo třeba objasnit, kde měl obviněný povolení vytěžít dřevo a zda na tomto místě jsou známky po vytěžení dřeva a zda toto místo bezprostředně navazuje na lesní půdu, na které byly nalezeny pařezy z poražených stromů. Teprve po prověření obhajoby obviněného bylo možno objasnit skutkový stav do té míry, aby orgány činné v trestním řízení mohly zodpovědně posoudit, zda obviněný jednal v úmyslu rozkrádat majetek v socialistickém vlastnictví a v kladném případě, jaké množství dřeva neoprávněně vytěžil ke škodě majetku v socialistickém vlastnictví.

Jde o značné nedostatky při objasňování skutkového stavu, které bylo třeba objasnit již před podáním obžaloby, poněvadž bez tohoto došetření soud nemohl o obžalobě rozhodnout. Předseda senátu okresního soudu v Blansku nemohl za tohoto skutkového stavu sám obžalobu přijmout a byl povinen postupovat podle § 186 odst. 1 písm. f) tr. ř. a nařídít předběžné projednání obžaloby soudem proto, že věc nebyla dostatečně došetřena. Když obžalobu přijal, porušil zákon též v ustanovení § 186 odst. 1 písm. f) a ustanovení § 194 tr. ř.